

at det er nødvendigt at udtale, at Communerne efter min Mening ikke staae saa langt tilbage i Dannelse, at de, naar Præsten ikke længer skal skrive for dem, ere nødte til at tye til Vinkelskriverne. Den ærede næstforegaaende Taler bemærkede, at han havde færdes meget omkring paa Landet, og at hans Erfaring larte ham, at Communerne uden Præsten ville være i en vanskelig Stilling; jeg er af min Erfaring kommen til det modsatte Resultat. Ogsaa jeg har levet længe paa Landet; thi jeg er opdragen der og har været der den største Deel af min Levetid, men, som sagt, jeg har i den Henseende en aldeles modsat Anskuelse.

Det er blevet udhævet, at Præsten bedst besøgede de skrivende Forretninger. Ja, det vil jeg ikke ligefrem benegte; men naar Præsten gaaer en anden Vej end de øvrige Medlemmer af Forstanderskabet, saa vil dog Kommunen være bedst tjent med at kunne henvende sig til Andre, selv om de skulde stemples som „Vinkelskriverer“, som baade ville og kunne skrive, hvad der er Sogneforstanderskabets Beslutning og Billie.

Jeg skal ikke videre forfølge denne Sag, men, som allerede antydet, maa jeg protestere imod, at Communerne ere saa fattige paa skrivedyndige Personer, at de absolut maae have deres Præst til at bestride Skriveriet, og jeg vil spørge, om ikke det store Fleertal af Præsterne vil ansee det for et Gode at blive fritaget for denne Byrde, ligesom jeg ogsaa paa den anden Side troer, at Præsterne, selv om de ikke ere tvungne dertil, dog med Nædebonhed ville yde deres Bistand med Hensyn til de skrivende Forretninger.

Formanden: Rigsdagsmanden for Odense Amts 2den Valgfreds har Ordet for en personlig Bemærkning.

Chr. Larsen: Naar den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgfreds (Eschering) yttrede, at jeg skulde have sagt, at den høitærede Indenrigsminister fortlidligt var kommen med sin Erklæring om denne Sag, skal jeg bemærke, at jeg ikke har udtalt noget Saadant; jeg har blot sagt, at den ærede Ordfører behøvede ikke saa tidligt at anbefale

os Ministerens Erklæring om, hvad vi skulde gaae ind paa eller forfaste. Saaledes var mine første Ytringer, da jeg havde Ordet.

C. C. Møller: Det har glædet mig, at saagodtsom Alle have understøttet det Forslag, jeg har været med at stille, saa at jeg ikke skal gaae nærmere ind paa, hvad der har bevæget den Enkelte dertil. Jeg skal ikke see hen til, at en Enkelt har fundet, at Præsten overvædes mere af Indtægter end af Forretninger, jeg skal ikke tage Hensyn til, at en Anden er kommen til dette Resultat ad den Vej, at Præsten skrev det Modsatte af, hvad de øvrige Medlemmer af Sogneforstanderskabet besluttede, og jeg skal endelig ikke tage Hensyn til, at en Trede har sagt, at de Fattige ikke gif til Præsten, thi Alt dette strider imod almindelig Erfaring, men jeg skal glæde mig over, at saa at sige Alle, der have talt, om end ad forskellige Veie, vare enige i det Forslag, jeg har været med at stille. Jeg har kun hørt en Eneste udtale sig derimod, nemlig den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 3die Valgfreds (Phillipsen); men, da den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgfreds (Eschering) allerede har inødegaaet ham, skal jeg ikke videre opholde mig derved. Dog maa jeg gjøre ham opmærksom paa, at det ingenlunde er min Mening, at Præsterne under alle Omstændigheder skulde fritages; jeg har jo sagt, at Communerne i saa Henseende skulde have deres Frihed, de kunne vælge Præsten og lade være at vælge ham, de skulde have Nøglen til at løse og binde, hvad Præstens Virksomhed i communale Anliggender angaaer. Skulde det forholde sig saaledes, som den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgfreds (Eschering) har udtalt, at Discussionen her blot var at „tantalisere“ os, at det var en behagelig Drif, man satte for Læberne, men som man maatte sætte fra sig igjen uden at kunne nyde den, skulde Udsagnet allerede være bestemt isorveien, ja saa skal jeg ikke opholde Tiden med at tale videre for denne Sag, men kun anbefale den til den ærede Rigsdag; thi, naar den virkelig udtaler dette som sit bestemte Ønske, vil jeg haabe, at den ærede Minister, som selv har sagt, at denne Sag iaften har truffet paa en